

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології

Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФРАНКОЗНАВСТВО В СИСТЕМІ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський).

Освітня програма: Українська мова і література.

Спеціалізація: 014.01 Українська мова і література.

Спеціальність: 014. Середня освіта.

Галузь знань: 01. Освіта/Педагогіка.

Затверджено на засіданні кафедри
української літератури
Протокол № 1 від «26» серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Франкознавство в системі шкільної освіти
Викладач (-і)	Голод Роман Богданович
Контактний телефон викладача	(0342)596074
E-mail викладача	roman.golod@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 3 (90 годин)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації: 30 год. Понеділок 09.00-11.00. Кафедра української літератури, 303 ауд. Онлайн-консультації: 30 год. Розклад присутності викладача: субота з 11.00-13.00 viber (+3800679603680).
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Дисципліна «Франкознавство в системі шкільної освіти» вивчається студентами-бакалаврами третього курсу навчання у шостому семестрі й має на меті вивчення основних етапів біографії та значущості творчих здобутків Івана Франка в українському та світовому літературному процесі з урахуванням методики викладання франкознавчої тематики у школі.	
3. Мета та цілі курсу	
Сформуванню системи знань про життя і творчість Івана Франка в українському та світовому літературному процесі. Виявити світоглядно-філософську основу літературної творчості Івана Франка. Дати уявлення студентам про особливості розвитку літературного процесу кінця XIX – початку XX століть в Україні й у світі, представити типологію художніх напрямів і течій в літературному процесі зазначеного періоду, розкрити значущість Франкового внеску в розвиток української літератури. Навчити здобувачів освіти розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані із вибором оптимальних методологічних концепцій літературознавчих і франкознавчих досліджень. Поглибити й розширити когнітивну базу здобувачів освіти в галузі франкознавства. Запропонувати методику викладання франкознавства у школі.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Під час вивчення ВК «Франкознавство в системі шкільної освіти» в шкільній програмі з української літератури» студенти набувають таких загальних і фахових компетентностей, зазначених в ОП «Середня освіта (українська мова і література)»:	
Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі	
Загальні компетентності: ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії й реалізації її у професійній діяльності. ЗК2. Знання та розуміння предметної області й професійної діяльності вчителя. ЗК4. Здатність бути креативним, застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях.	
Фахові компетентності: ФК2. Здатність формувати в учнів предметні компетентності. ФК7. Здатність до реалізації виховної функції під час навчання.	
Програмні результати навчання: ПРН3. Використовувати гуманістичний потенціал рідної й світової літератур для формування духовного світу молодшого покоління громадян України. ПРН4. Знати специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, художні твори української та зарубіжної класики й сучасності.	

ПРН5. Володіти навичками розрізняти літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

ПРН11. Порівнювати мовні та літературні факти, явища, визначати їхні подібності й відмінності.

ПРН22. Здатність навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
Практичні заняття	18
Самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативна / вибіркова
Шостий	014 Середня освіта 014.01 Українська мова і література	Третій	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Біографізм як метод франкознавчих досліджень. Проблемно-хронологічний принцип вивчення біографії Івана Франка. План. 1. Біографізм як літературознавчий метод. 2. Переваги проблемно-хронологічного принципу вивчення біографії Івана Франка. 3. Основні етапи життя і творчості Івана Франка. 4. Дитинство і юність письменника. 5. Франкова шкільна наука.	2	2	5
Тема 2. Період зрілості та «смеркальний» період у житті Івана Франка. План 1. Франкове навчання в університеті. 2. Політична діяльність Івана Франка. 3. Міжособистісні взаємини Івана Франка з визначними сучасниками. 4. Франкова праця «в наймах у сусідів». 5. Франкові взаємини із жіноцтвом. 6. «Смеркальний» період у житті Івана Франка.	2	4	5
Тема 3. Проблема світоглядно-філософського підґрунтя творчого методу Івана Франка. План. 1. Проблеми методології, методики та методу вивчення творчості Івана Франка у школах. 2. Вплив філософії ідеалізму на формування естетичної свідомості Івана Франка. 3. Позитивізм як світоглядно-філософське підґрунтя	4	4	20

<p>літературної творчості І. Франка. 4. Іван Франко та інтелектуальні здобутки «філософії життя». 5. Ідеологеми «націоналізм» та «інтернаціоналізм» у системі історіософських цінностей Івана Франка. 6. Росія та Європа в системі геополітичних орієнтирів Івана Франка.</p>			
<p>Тема 4. Між романтизмом і натуралізмом: до проблеми творчого методу Івана Франка. План. 1. Елементи романтизму у творчості Івана Франка. 2. Франко і натуралізм. 3. Еволюція творчого методу Івана Франка від «наукового» до «ідеального» реалізмів. 4. Франко як теоретик і практик «реалізму без берегів».</p>	2	4	15
<p>Тема 5. Франко і модернізм. План. 1. Діалектика традиції та новаторства у творчості Івана Франка. 2. Франко і символізм. 3. Імпресіонізм у творчості Івана Франка. 4. Елементи експресіонізму у творчості Івана Франка. 5. Сюрреалістичні та футуристичні вкраплення у творчості Івана Франка. 6. Франко як майстер «майстерверків».</p>	2	4	15
Загалом:	12	18	60
<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Вид підсумкового контролю – залік. Максимальна оцінка за курс – 100 балів. Максимальна оцінка за поточні заняття – 50 балів (максимальна оцінка за практичні заняття – 40 балів, за контрольну роботу – 5 балів, за самостійну роботу – 5 балів). Допуск до заліку – 25 балів за поточні заняття. Залік вважається складеним за умови набору на ньому не менше 25 балів. Максимальна оцінка за екзамен – 50 балів.</p> <p>При засвоєнні кожної теми курсу (модуля) за поточну навчальну діяльність студента виставляються оцінки за п'ятибальною шкалою з розрахунку по 5 максимальних балів за кожне практичне заняття. Мінімум позитивною оцінкою вважаються 3 бали за практичне заняття.</p> <p>Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом множення максимальної кількості балів за одне практичне заняття на кількість практичних занять з додаванням балів за перевірку індивідуальної самостійної роботи студента (максимум – 5 балів) і оцінки за виконання контрольної роботи (максимум – 5 балів) і дорівнює 50 балам.</p> <p>Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи.</p>		
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Студенти повинні виконати контрольну роботу, що складається з двох питань із планів лекційних і практичних занять на повторення вивченого матеріалу.</p>		

Практичні заняття	Максимальна оцінка за кожне практичне заняття – 5 балів. Наприкінці курсу додаємо отримані на кожному занятті оцінки і отримуємо відповідну суму балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Мінімальна кількість балів, яку необхідно набрати студентові при вивченні курсу для отримання допуску до складання підсумкового контролю (до заліку), вираховується шляхом множення мінімально позитивного бала за практичне заняття на кількість практичних занять (включно з контрольною роботою і перевіркою самостійної роботи) і становить 25 балів.

7. Політика курсу

Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно.

За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає Комісія з питань етики та академічної доброчесності при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.

Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання поточного і підсумкового контролю.

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

Презентації та виступи мають бути авторськими, оригінальними.

8. Рекомендована література

Базова

1. Баган О. До проблеми переосмислення концепції вивчення творчості І.Франка у школі // Іван Франко в школі. Збірник науково-методичних праць. Випуск перший. – Дрогобич, 2003. – С. 15-23.
2. Бондар Л. Три любовні історії Івана Франка. – Дрогобич: – Коло, 2007. – 88 с.
3. Будний В. І. Франко про критерії оцінки суспільної значимості літератури // Укр. літературознавство. – 1981. – Вип. 36. – С. 20-28.
4. Будний В. Поетика і критика: (Праця І. Франка “Із секретів поетичної творчості” на тлі літературно-критичних шукань рубежа ХХ ст.) // Укр. літературознавство. – 1987. – Вип. 48. – С. 20-28.
5. Голод Р. Іван Франко та літературні напрями кінця ХІХ – початку ХХ століття. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2005. – 284 с.
6. Голод Р. Ідеалізм як складник естетичної свідомості Івана Франка// Вісник Прикарпатського університету. Філологія. – Вип. 42 – 43. – 2014. – 2015. – С.80 – 85.
7. Голод Р. Ідеологеми «націоналізм» та «інтернаціоналізм» у системі онтологічних орієнтирів Івана Франка // Іван Франко: «Я єсть пролог...»: матеріали Міжнародного наукового конгресу до 160-річчя від дня народження Івана Франка. – Львів, 2019. – С. 29 – 41.
8. Голод Р. Методологія франкознавчих досліджень та творчий метод Івана Франка// Українська мова і література в школі. – Київ, 2005. – № 7. – С. 44 – 46.
9. Голод Р. Позитивізм як світоглядно-філософське підґрунтя творчого методу Івана Франка// Іван Франко: дух, наука, думка, воля: Матеріали Міжнародного наукового конгресу, присвяченого 150-річчю від дня народження Івана Франка (Львів, 27 вересня – 1 жовтня 2006 р.). – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2008. – Т.1. – 1160 с. – С. 274 – 285.
10. Голод Р. Постать Івана Франка в онтологічній системі координат Василя Стефаника. *Василь Стефаник: інтерпретації* / за ред. Степана Хороба. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2023. С.59–85.
11. Голод Р. Росія чи Європа? (До проблеми культурологічного вибору Івана Франка)// Укр. літературознавство. – Львів, 2016. – Вип. 80. – С. 10-28.
12. Голод Р. Синтезуюча здатність як головна риса творчого методу І.Франка// Українська філологія: школи, постаті, проблеми: Збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри української словесності у Львівському університеті. – Львів, 1999. – Ч. 1. – С. 156 – 162.
13. Горак Р., Гнатів Я. Іван Франко. Цілком нормальна школа. Книга друга. – Львів: Місіонер, 2001. – 204с.
14. Горак Р., Гнатів Я. Іван Франко. Гімназія. Книга третя. – Львів: Місіонер, 2002. – 360с.
15. Горак Р., Гнатів Я. Іван Франко. Університет. Книга четверта. – Львів: Місіонер, 2004. – 472 с.
16. Горбач Н. Філософські переконання Івана Франка. – Львів, 2006. – 111 с.
17. Гром'як Р. Внесок Івана Франка в розвиток естетики художньої творчості // Іван Франко і світова культура: Матеріали міжнар. симпоз. ЮНЕСКО (Львів, 11-15 верес. 1986 р.): У 3 кн. – К., 1989. – Кн. І. – С. 188-191.
18. Денисюк І. Як помістити Франка за шкільною партою? / І. Денисюк // Денисюк І. Літературознавчі та фольклористичні праці: у 3 т., 4 кн. – Л., 2005. – Т. 2: Франкознавчі дослідження.
19. Дзюба І. Метод – це насамперед розуміння// Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – Випуск 12: Ювілейний збірник на пошану члена-кореспондента НАН України Миколи Ільницького/ НАН України, Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича. – Львів, 2004. – 768 с. – С. 170-177.
20. Захлюпана Н. Іван Франко про реформування школи і сучасність // Іван Франко: дух, наука, думка, воля: Матеріали Міжнародного конгресу, присвяченого 150-річчю від дня народження І.Франка (Львів, 27 вересня – 1 жовтня 2006 р.). – Львів, 2010. – Т. 2. – С. 924-930.
21. Іван Франко в школі. Збірник науково-методичних праць / Ред кол. Л. Гулевич (гол. ред.), Є. Пшеничний, Л. Гузар та ін. – Випуск другий. – Дрогобич: Коло, 2009. – 256 с.
22. Корнійчук В. Аналіз художнього твору в методологічній концепції Івана Франка// Іван Франко і національне відродження: тези доповідей Республік. наук. конф. (Криворівня, 23–24 вересня 1991 р.) / редкол.: І. Денисюк (відп. ред.) та ін. – Львів: ЛДУ, 1991. – С. 125–126.

23. Куца О. Михайло Драгоманов і розвиток української літератури у другій половині XIX століття. – Тернопіль, 1995. – 224 с.
24. Легкий М. Іван Франко // Усе для школи. Українська література. 10 клас. Випуск 9. – „Все увито”, 2001. – 64 с.
25. Лукіянович Д. "Політично ненадійний" // Спогади про Івана Франка. Упорядник М.Гнатюк. – Львів, 1997. – С. 312-317.
26. Микитюк В. «Школа вчителем стоїть...» Іван Франко і методика викладання літератури / В. Микитюк // Рідна мова (Ridna mowa). Освітній кварталник Українського вчительського товариства у Польщі. – Walcz. Dolne Miasto, 2010. – Ч. 13. Наєнко М. Історія українського літературознавства: підручник. – К. : Видавничий центр «Академія», 2001. – 360 с. 5.
27. Микитюк В. Іван Франко і методика викладання української літератури: навч.-метод. посіб. / В. Микитюк. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014.
28. Мочульський М. Іван Франко: Студії та спогади / Відп. ред. В. Корнійчук; післямова Н. Ощипок. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2004. – 139 с. (Серія "Франкознавчі студії", випуск третій).
29. Падалка О.С., Нісімчук А.С., Смолюк І.О., Шпак О.Т. Педагогічні технології. – К., 1995. – 253 с.
30. Пахльовська О. Творчість Івана Франка як модель культурно-національної стратегії// Іван Франко – письменник, мислитель, громадянин: матеріали міжнародної конференції, Львів, 25–27.09.1996. – Львів: Світ, 1998.
31. Петраш О. Іван Франко в школі. Коментарі та зауваги до шкільної програми // Іван Франко: дух, наука, думка, воля: Матеріали Міжнародного конгресу, присвяченого 150-річчю від дня народження І.Франка (Львів, 27 вересня – 1 жовтня 2006 р.). – Львів, 2010. – Т. 2. – С. 977-985.
32. Рижак Л. Національно-освітній ідеал Івана Франка і сучасність // Іван Франко: дух, наука, думка, воля: Матеріали Міжнародного конгресу, присвяченого 150-річчю від дня народження І.Франка (Львів, 27 вересня – 1 жовтня 2006 р.). – Львів, 2010. – Т. 2. – С. 918-924.
33. Тихолоз Б. Франкова концепція «стереометричного» прочитання літературного твору// Вісник Львівського університету. Серія філологічна. 2011. Випуск 55. С. 21–29.
34. Франко І. Зібр. тв.: У 50 тт. – К.: Наукова думка, 1978 – 1986.
35. Ярема Я. Хронологія життя і творчості Івана Франка / Упорядк. та передмова С. Яреми; післямова С. Андрусів; наук. ред. Л. Бондар. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2006. – 240 с.

Додаткова

1. Білоус П. В. Б61 Вступ до літературознавства: навч. посіб. — К. : ВЦ «Академія», 2011. — 336 с.
2. Волинський П.К. Методи літературознавчого дослідження в працях І. Франка// Радянське літературознавство. – 1966. – № 5. – С. 66–87.
3. Гнатюк М. Франкова теорія міждисциплінарного аналізу мистецьких творів// Вісник Львів. ун-ту.– 2008. – (Серія філологічна ; вип. 44 ; ч. 1).
4. Голод Р. Діалектика «національного» та «інтернаціонального» в системі історіософських поглядів Івана Франка / Р. Голод // «Дух, що тіло рве до бою...» Матеріали науково-теоретичної конференції (з нагоди відзначення 160-річчя від дня народження Івана Франка). – Івано-Франківськ, 2017. – С. 5 – 15.
5. Голод Р. Польська література кінця XIX – початку XX століття в критичній рецепції Івана Франка // Прикарпатський вісник Наукового товариства імені Шевченка. Слово. Івано-Франківськ, 2024. №19(7) С.216–228.
6. Голод Р. Творчість Івана Франка як дзеркало літературного процесу кінця XIX – початку XX століття// Дивослово. – Київ, 2005. – № 12. – С. 84 – 87.
7. Голод Р. Ще раз про методологію франкознавчих досліджень// Гуманітарна освіта в вищих навчальних закладах: Збірник наукових праць факультету лінгвістики Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету. – Київ: ІВЦ Держкомстату України, 2005. – Вип. 10. – С. 249 – 252.
8. Денисюк І. Франкова концепція національної літератури // Денисюк І. Невичерпність атома. – Львів, 2001. – С. 173 -177.
9. Єфремов С. Співець боротьби і контрастів. – К., 1913. – 125 с.

10. Капська А.Й. Педагогіка живого слова: Навчальний посібник. – К.: ВІПОЛ, 1996. – 204с.
11. Клочек Г. Літературна освіта в новій українській школі: стратегія і тактика реформування / Г. Клочек // Дивослово. – 2017. – № 1, 2.
12. Луцишин О. Категорія “літературний розвиток” у науковому трактуванні Івана Франка. – Львів, 1998. – 140 с.
13. Наливайко Д. Искусство: направления, течения, стили. – К., 1985.
14. Nowoczesność i tradycja w kształceniu literackim \ Pod redakcją Barbary Myrdzik, Lublin, 2000, 239 s.
15. Огоновський О. История литературы русской. – Львів, 1893. – Ч. III.
16. Оленич С. Актуальність ідей Івана Франка: до питання ціннісного змісту становлення сучасної молоді // Іван Франко: дух, наука, думка, воля: Матеріали Міжнародного конгресу, присвяченого 150-річчю від дня народження І.Франка (Львів, 27 вересня – 1 жовтня 2006 р.). – Львів, 2010. – Т. 2. – С. 985-992.
17. Пахльовська О. Українсько-італійські літературні зв'язки XV–XX ст. / О. Пахльовська. – К. : Наукова думка, 1990. – 215 с.
18. Петров В. Методологічно-світоглядові напрями в українській етнографії XIX–XX ст. // Енциклопедія українознавства. Загальна частина. – К., 1994. – Т. 1. – С. 184–187.
19. Піхманець Р. Психологія художньої творчості: теоретичні та методологічні основи. – Київ: Наукова думка, 1991.
20. Сидоренко Г. К. Літературно-критична діяльність Івана Франка : історико-літературний нарис / Г. К. Сидоренко. – К. : КДУ, 1956. – 75 с.
21. Стереометрія тексту: Студії над поетичними творами Івана Франка / М. М. Барабаш, В. В. Неборак, Б. С. Тихолоз, Н. Б. Тихолоз; Упорядник та науковий редактор Б.Тихолоз. – Львів, 2010. – 288 с.

Інформаційні ресурси (сайти)

36. <http://www.ukr-in-school.edu-ua.net/>
37. <http://library.lnu.edu.ua/bibl/>
38. <http://www.ukrcenter.com>
39. <http://uk.wikisource.org/>
40. <http://chtyvo.org.ua/>
41. <http://poetry.uazone.net/>
42. <http://nauka.profi.net.ua>
43. http://www.men.gov.pl/oswiata/podstawa_programowa/podstawa_programowa.php
44. http://prima.lnu.edu.ua/faculty/Philol/www/vydannia/Ivan_Franko_zbirnyk_2010_t01/29Roman_Holod.pdf
45. <http://litzbirnyk.com.ua/wp-content/uploads/2015/12/5.15.15.pdf>
46. <http://194.44.152.155/elib/local/sk764600.pdf>
47. http://okt.kmf.uz.ua/utc/oktat-utc/Vstup_do_literaturoznavstva/vstup_%D0%B4%D0%BE_%D0%BB-%D0%B2%D0%B0_%D0%9C%D0%BE%D0%BA%D0%BB%D0%B8%D1%86%D1%8F_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf
48. http://eprints.zu.edu.ua/22600/1/Vstup_do_literaturoznavstva%20%281%29.pdf
49. <https://institutes.lnu.edu.ua/franko/lvivska-frankoznavcha-shkola/frankoznavstvo-zdobutky-vraty-perspektyvy/>
50. http://life.pravda.com.ua/society/2016/12/20/2_21754/#comments
51. <http://www.istpravda.com.ua/columns/2017/01/14/149456/>
52. http://chtyvo.org.ua/authors/Holod_Roman/Ivan_Franko_ta_literaturni_napriamy_kintsia_KhIKh_pochatk_u_KhKh_st/